

Ticaret Odalarının web sitesi aracılığıyla kamuyu aydınlatmaları üzerine bir araştırma¹

A research on how Chambers of Commerce inform public through web sites

Salim Şengel²

Received Date: 01 / 10 / 2016

Accepted Date: 20 / 02 / 2017

Öz

Ticaret odaları, üyelerinin mesleki alandaki faaliyetlerinin bir düzen içinde yürütmesini sağlamak ve kanunda belirtilen hizmetleri yürütmek için kurulmuş kamu kuruluşu niteliğinde melek kuruluşlardır. Ticaret siciline kayıtlı tacirler ile sanayiciler odalara üye olmak zorundadır. Üyeler oda kayıt ücreti ve yıllık aidat ödemeleri gerekir. Odalar ticari hayatın önemli bir aktörüdür ve bu görevi yerine getirirken önemli bir kaynak kullanımı da söz konusudur. Günümüzde, özel sektör ve kamu açısından kamuyu aydınlatma konusunda önlemler alınmış ve yasal zemine oturtulmuştur. Bu bağlamda kamu kurumu niteliğindeki ticaret odalarının kamuyu aydınlatmaları konusunda önemli araçlarından birisi de web siteleridir. Bu çalışmada ticaret odalarının mali ve faaliyet raporlarını web siteleri aracılığıyla kamuoyuna sunumu araştırılmış ve değerlendirilmiştir.

Anahtar sözcükler: Kamuyu aydınlatma, web sitesi, Ticaret Odası

Abstract

Chambers of Commerce are professional public associations founded to enable their members carry on the occupational facilities in the order and perform the services specified in the regulations. Trade merchants registered and industrialists have been members of chambers. The members have to pay the registry fee of the chamber and yearly contribution. The chambers are important actors of the commercial life and while realizing this task, the use a great deal of funds. Today, precautions about disclosing public from the respects of the private and public sectors and it has been settled on legal basis. In this context, the web sites of the chambers are one of the important tools in disclosing the public. In this study, how The Chambers present the fiscal and operating reports via web sites was searched and evaluated.

Keywords: Disclosing the Public, web sites, Chamber of Commerce

1. Giriş

Son yıllardaki hızlı teknolojik gelişme beraberinde bilginin hızla yayılmasını ve iletilmesi sağlamıştır. Bilgi çağına doğru hızla ilerlediğimiz günümüzde bu gelişmeleri yakalayabilen toplumlar ile gelişmelerden uzak kalan toplumlarla arasındaki farklarda hızla büyümektedir. Bu gelişmelere neden olan esas itibarıyla bilgidir.

Son yıllardaki teknolojik gelişmeler baş döndürücü niteliktedir. Özellikle bilişim teknolojisindeki gelişmeler insan ve toplum yaşamında önemli değişimlere yol açmaktadır. Bilişim teknolojisindeki gelişmeler sayesinde bilgiye ulaşmak sorun olmaktan çıkmıştır. Bilginin günümüzde en hızlı bir şekilde yayıldığı ve iletiği ortam ise internet ortamı ve özellikle web siteleridir.

¹ ICSSER (2016 İstanbul) 2.Uluslararası Sosyal Bilimler & Eğitim Araştırmaları Konferansında sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

²Prof. Dr., Anadolu Üniversitesi, Eskişehir Meslek Yüksekokulu, Eskişehir, Türkiye, ssengel@anadolu.edu.tr

2. Kamuyu aydınlatma

Dünyada 1720’li yıllara kadar uzanan “kamuyu aydınlatma” kavramı 20. yüzyılın başlarına kadar yavaş bir gelişme göstermiştir. 1920’leri izleyen hızlı ekonomik gelişmeler ve ülkelerin ulusal ekonomilerini yönlendirmede yeni önlemler alma gayretleri kamuyu aydınlatma ilkesi üzerinde etkili olmuştur. Özellikle 1929 ekonomik krizinin ortaya çıkışı ve sermaye piyasasının çöküşünü izleyen 4 yıl içinde sermaye piyasasının gelişmesinde ve kamunun aydınlatılmasında köklü değişiklik yaratacak düzenlemeler yapılmıştır. (Tetik, Demirel, 2002:1) Kamuyu aydınlatma kavramının özünde, bir durumun açıklanması veya bir durum, olay veya faaliyet hakkında bilgi verilmesi olgusu yatmaktadır. (Eroğlu, 2003:7) Kamuya açıklanan bilgilerde genel olarak aşağıda belirtilen konuların olması gerekmektedir (Kepekçi, 1983:59)

1. Kamuya açıklanan bilgiler ihtiyaç duyulan önemli bilgiler olmalıdır
2. Bilgiler objektif güvenilir ve tarafsız olmalıdır.
3. Bilgiler kamunun anlayabileceği düzeyde olmalıdır.
4. Bilgiler zamanlılık esasına uygun olarak açıklanmalı yani geçerliliğini kaybetmemeli.
5. Açıklanan bilgilerin tutarlılık (Consistency) ilkelerine bağlılığı esas alınmalıdır.
6. Kamuya açıklanan bilgilerin standart formda sunulması ve terminoloji birliğinin sağlanmış olması gereklidir

Ayrıca hesap verme, yönetim olgusunun özünde vardır ve kaynakları yöneten her kişi, kurum veya örgütsel birimin en temel yükümlülüğüdür. Hesap verme yükümlülüğünün kamu yönetiminde tezahür etmesi demokrasiler açısından kaçınılmaz kabul edilmektedir. Çünkü kamu idarelerine tevdi edilen görevlerin yürütülmesi ve kamu kaynaklarının elde edilmesi ile kullanımı konularında halkın bilgi isteme ve hesap sorma hakkı demokrasilerin özünde yatan bir yetkidir. Hesap verme yükümlülüğü kamu yönetimleri bakımından bir çağdaşlık kriteri olarak da algılanmakta ve yönetimde çağdaşlık ile demokrasiyi buluşturmaktadır (Aksoy,2006:1). 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda mali saydamlık başlığında (md 7) “Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında denetimin sağlanması amacıyla kamuoyu zamanında bilgilendirilir” ifadesi yer almaktadır. Ayrıca aynı Kanunun hesap verme sorumluluğu başlığında (md 8) “Her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır” denilmektedir. Kanunun madde gerekçelerinde ise “Malî saydamlık, çağdaş kamu malî yönetiminin temel ilkelerindedir. Saydam bir kamu malî yönetim sisteminin oluşturulması, malî verilerin zamanında kamuoyuna açıklanması ve raporlanmasıyla mümkündür” denilmekte ve hesap verme ile ilgili olarak da “Çağdaş kamu malî yönetim sisteminin önemli unsurlarından biri olan hesap verilebilirlik, kendilerine kamu gücü kullanma görev ve yetkisi verilenlerin bu yetkiyi yasal sınırlar içinde kullanıp kullanmadıklarının hesabını vermeleri anlamına gelmektedir. Bu çerçevede, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde elde edilmesi ve kullanılması, muhasebeleştirilmesi ve raporlanmasının sağlanması, ayrıca kötüye kullanımın önlenmesi için görevli ve yetkili olanların gerekli önlemlerin alınmasından sorumlu tutulması ve yetkili kılınmış mercilere bu Kanun hükümleri çerçevesinde hesap vermeleri öngörülmüştür” şeklinde ifade edilmektedir. Diğer yandan aynı Kanunun muhasebe sistemi ile ilgili olarak (md 49) “Muhasebe sistemi; karar,

kontrol ve hesap verme süreçlerinin etkili çalışmasını sağlayacak ve mali raporların düzenlenmesi ile kesin hesabın çıkarılmasına temel olacak şekilde kurulur ve yürütülür” olması belirtilmektedir. Kamu Mali Yönetimi ve Kontrolü Kanunu ile kurulacak muhasebe sisteminin yöneticilerin saydamlık ve hesap verebilirlik ilkelerine göre mali nitelikli işlemleri kayıt altına alıp, raporlamasını ve zamanlı ve güvenilir bir şekilde ilgililerine ve kamuoyuna duyurulmasını sağlayacak şekilde olması öngörülmektedir.

Diğer yandan saydam bir kamu mali yönetim sisteminin oluşturulması, mali verilerin zamanında kamuoyuna açıklanması ve raporlanmasıyla mümkündür (Erdoğan, 2007: 26).

Bu bağlamda Kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olarak tanımlanan ticaret odalarının kamuyu mali bilgileri konusunda kamuyu aydınlatması beklenir. Meslek kuruluşu yöneticilerinin mali durum ve raporları ile birlikte faaliyet raporu, stratejik plan, eğitim, yayın vb. konularda kamuoyu ile bilgi paylaşabilmelerinin bir yolu kesintisiz yayın yapabilen ekonomik ve etkili bir iletişim olanağı veren web siteleridir.

2.1. Bilgi Sunma Aracı Olarak Web Siteleri

Son yıllardaki bilişim teknolojisinde gelişmeler ekonomik ve sosyal yaşamı etkilemiştir. Bu gelişmelerden biriside web siteleridir. Web siteleri kurum ve kuruluşlara yeni olanaklar sağlamıştır. Bu olanaklardan biriside etkili bir iletişim aracı olmasıdır.

Günümüzde web siteleri önemli bir bilgilendirme ve iletişim aracıdır. Üç tür web sitesinin varlığından bahsedilebilir. Bunlar, tanıtım (presence), bilgi sağlama (informational) ve e-ticaret (e-commerce) modelleridir. Bu sitelerin özellikleri şöyle belirtilebilir (www.inet-tr.org.tr/inet-conf9/sunum/35.ppt E.T 2.11.2016);

-Tanıtım (Presence) Modeli

Bu tür sitelerde çok fazla bilgi bulunmamaktadır.

Kullanıcılar, özel bir bilgi almak istediklerinde bu sitelerle ilgilenmektedirler. Bu tür siteler küçük gruplar tarafından hazırlanmaktadır ve dizayna özel olarak dikkat edilmemektedir.

-Bilgi Sağlama (Informational) Modeli

Bunlar bilgi ağırlıklı sitelerdir. Sitenin sayfaları, bilgiler nedeniyle çok ağırdır. Özel olarak tasarlanmışlardır. Kullanıcıların sorularının cevaplandırıldığı kuruluş siteleridir.

-E-ticaret (commerce) Modeli

Bu siteler satışa dönük tasarlanmıştır. Alt yapısı ona göre hazırlanmıştır.

Günümüzün önemli iletişim aracı olarak web siteleri kolayca ulaşım olanağı, düşük maliyet sürekli yayında olma vb. özellikleriyle kurum ve kuruluşlara önemli bir olanak sağlamaktadır.

Günümüzde, kuruluşları web siteleri aracılığıyla üyelerine hizmet etme düzeyleri artmıştır. Kamu kurumlarının kamuyu bilgilendirici web siteleri yanında meslek kuruluşları ve odalarının da bilgilendirici web sitelerinin sayısı hızla artmaktadır. Bu bağlamda meslek odaları da web siteleri aracılığıyla bilgi sunumu gerçekleştirmektedirler. Odaların oluşturdukları bu siteler bilgi siteleri niteliğindedir. Bu siteleri oluşturma nedenleri işe şöyle sıralanabilir;

-Oda bilgi paylaşımı

- Küresel iletişim olanağı
- Oda mensupları ile daha iyi iletişim
- İletişim masraflarından tasarruf
- Paylaşım, işbirliği,
- Güncel mevzuat hakkında bilgi,
- Ekonomik bilgilerin paylaşımı
- Eğitim bilgilerinin
- Yayımlar
- Oda üyelerinin görüşlerini alabilme vb. şeklinde sıralanabilir.

3. Araştırma bilgileri

3.1. Araştırmanın amacı

Araştırmanın amacı, Ticaret Odalarının, oda üyelerini ve diğer ilgili kişi ve kurumlar ile kamuoyunu web siteleri aracılığıyla nasıl bilgilendirdikleri hakkında bilgi sunmaktır.

Bu araştırma, Ticaret odalarının bir hizmet sunma aracı olarak web sitelerini ne şekilde hazırladıklarını ve hangi hizmetleri sunduklarını, hizmet sunma aracı olarak web sitelerinin oynadığı rolü belirlemeyi amaçlamaktadır.

3.2. Araştırma yöntemi

Bilgiye ulaşım ve bilgiyi ulaştırma aracı olarak web sitelerinin oynadığı rol kalitatif araştırma yöntemlerinden biri olan içerik analizi yoluyla belirlenmesi amaçlanmıştır. İçerik çözümlemesi, sosyal gerçeğin yazılı/açık (manifest) içeriklerinin özelliklerinden yazılı/açık(manifest) olmayan içerik özellikleri hakkında çıkarımlar yapmak yoluyla sosyal gerçeği araştıran bir yöntemdir. (Gökçe,1995:24)

Bu araştırma web siteleri ziyaret edilerek geliştirilen bir değerlendirme formu üzerinde gerekli bilgilerin işaretlenmesi yoluyla yapılmıştır

3.3. Örneklerin oluşturulması

Türkiye'deki 182 Ticaret ve Sanayi Odası ve 56 Ticaret Odası, 12 sanayi Odası ve 2 Deniz Ticaret Odası web siteleri ana kütle olarak seçilmiştir. Odaların bilgilerine TOBB web sitesinden ulaşılmıştır. İncelenen oda web siteleri şunlardır (E.T: 20.10.2016).

Şengel, S. (2017). Ticaret Odalarının web sitesi aracılığıyla kamuyu aydınlatmaları üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(2), 644-656.

Tablo 1. İncelenen odaların web siteleri

TİCARET VE SANAYİ ODALARI (TSO)			
1-Adıyaman TSO	http://www.adiya-mantso.org.tr	92-Kahramanmaraş Tic. Ve San. Oda.	http://www.kmtso.org.tr/
2-Afşin TSO	http://www.afsintso.org.tr/	93-Kaman TSO	http://www.kamantso.org.tr
3-Afyonkarahisar TSO	http://www.afyontso.org.tr/	94-Karabük TSO	http://www.karabuktso.org.tr/
4-Ağrı TSO	http://www.agritso.org.tr	95-Karacabey TSO	http://www.karacabeytso.com/
5-Akçakoca TSO	http://www.akcakocacatso.org.tr/	96-Karahallı TSO	-----
6- Akhisar TSO	http://www.akhisartso.org.tr	97-Karaman TSO	http://www.ktso.org.tr/
7 Aksaray TSO	http://www.aksaraytso.org.tr	98-Karapınar TSO	http://www.karapinartso.org.tr/
8 Akşehir TSO	http://www.aksaraytso.org.tr	99-Kars TSO	http://karstso.org.tr
9- Akyazı TSO	http://akyazitso.tobb.org.tr/	100-Kastamonu TSO	http://www.kastamonutso.org.tr/
10- Alaca TSO	http://www.alacatso.org.tr	101-Kelkit TSO	-----
11- Alanya TSO	http://www.altso.org.tr	102-Keşan TSO	http://www.kesantso.tobb.org.tr
12- Alaplı TSO	http://www.alaplitso.tobb.org.tr	103-Kırıkkhan TSO	http://www.kirik-hantso.tobb.org.tr
13 Alaşehir TSO	http://www.alasehirtso.com/	104-Kırıkkale TSO	http://www.kirikkaletso.org.tr/
14 Amasya TSO	http://www.amasyatso.org.tr/	105-Kırklareli TSO	http://www.kirklarelitso.org.tr/
15 Anamur TSO	http://www.anamurtso.org	106-Kırşehir TSO	http://www.kirsehirtso.org.tr/
16-Antakya TSO	http://www.antakyatso.org.tr/	107-Kızıltepe TSO	http://www.kiziltepetso.org.tr/
17- Antalya TSO	http://www.atso.org.tr	108-Kilis TSO	http://www.kilistso.tobb.org.tr/
18-Ardahan TSO	http://www.ardahantso.org.tr	109-Kumluca TSO	http://www.kumlucatso.org.tr
19- Ardeşen TSO	http://www.ardesentso.org.tr	110-Kütahya TSO	http://www.kutso.org.tr/
20- Arhavi TSO	http://www.arhavitso.org.tr	111-Lüleburgaz TSO	http://www.ltso.org.tr/
21- Artvin TSO	http://www.artvintso.org.tr/	112-Malatya TSO	http://www.malatyatso.org.tr/
22- Babaeski TSO	http://www.babaeskitso.org.tr/	113- Malkara TSO	http://www.malkaratso.org.tr/
23- Bafra TSO	http://www.baftratso.org.tr/	114-Manavgat TSO	http://www.matso.org.tr/
24- Bartın TSO	http://www.bartintso.org.tr/	115-Manisa TSO	http://www.manisatso.org.tr
25- Batman TSO	http://www.batso.org.tr/	116-Mardin TSO	http://www.mardintso.tobb.org.tr/
26 -Bayburt TSO	http://www.bayburttso.org.tr	117-Mersin TSO	http://www.mtso.org.tr/
27 -Biga TSO	http://www.bigatso.tobb.org.tr/	118-Merzifon TSO	http://www.merzifontso.tobb.org.tr
28- Bilecik TSO	http://bileciktso.org/	119-Milas TSO	http://mitso.org.tr/
29- Bingöl TSO	http://www.bintso.org.tr/	120-Mucur TSO	-----
30- Birecik TSO	http://www.bireciktso.org.tr/	121-Muğla TSO	http://www.mutso.org.tr/
31- Bitlis TSO	http://www.bitlistso.org.tr/	122-Muş TSO	http://mustso.org.tr/
32-Boğazlıyan TSO	---	123-Mustafakemalpaşa TSO	http://www.mkptso.org.tr
33- Bolu TSO	http://www.bolutso.org.tr/	124-Mut TSO	http://www.muttso.org.tr/
34- Bolvadin TSO	http://www.bolvadintso.com/	125-Nevşehir TSO	http://www.ntso.org.tr/
35- Bor TSO	http://www.bortso.tobb.org	126-Niğde TSO	http://www.nitso.org.tr/
36- Borçka TSO	http://www.borc-katso.tobb.org.tr/	127-Niksar TSO	http://www.niksartso.tobb.org.tr
37- Boyabat TSO	http://www.boyabattso.org.tr/	128-Nusaybin TSO	http://nusaybintso.org.tr/
38- Bozüyük TSO	http://www.bozuyuktso.org.tr/	129-Of TSO	http://www.oftso.org.tr/
39- Bucak TSO	http://www.bucaktso.org.tr/	130-Oltu TSO	http://www.oltutso.com/
40- Bulancak TSO	http://www.bulancak-tso.org.tr/	131-Ordu TSO	http://www.otso.org.tr/
41- Burdur TSO	http://www.burdurtso.com/	132-Orhangazi TSO	http://www.orhangazitso.org.tr/
42- Bursa TSO	http://www.btso.org.tr/	133-Osmaniye TSO	http://www.osmaniyetso.org.tr/
43- Çanakkale TSO	http://www.canakkale-tso.org.tr/	134-Pasinler TSO	http://www.pasin-lertso.tobb.org.tr/

Şengel, S. (2017). A research on how Chambers of Commerce inform public through web sites. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(2), 644-656.

44-Çankırı TSO	http://www.catso.org.tr/	135-Pazar TSO	http://www.ptso.org.tr/
45-Çarsamba TSO	http://www.carsambatso.org.tr	136-Reyhanlı TSO	http://www.reyhanlitso.org.tr/
46-Çay TSO	http://www.caytso.org.tr	137-Rize TSO	http://www.rizetso.org.tr/
47-Çayeli TSO	http://www.cayelitso.org.tr	138-Safranbolu TSO	http://www.safranbolutso.org.tr/
48-Cizre TSO	http://www.cizretso.tobb.org.tr	139- Sakarya TSO	http://www.satso.org.tr
49-Çorlu TSO	http://www.corlutso.org.tr/	140-Salihli TSO	http://www.salihlitso.org.tr
50-Çorum TSO	http://www.ctso.org.tr/	141-Samsun TSO	http://www.samsuntso.org.tr/
51-Çaycuma TSO	http://www.caycu-matso.tobb.org.tr/	142-Sandıklı TSO	http://www.sandiklitso.tobb.org.tr
52-Çerkezköy TSO	http://www.cerkez-koytso.org.tr/	143-Şanlıurfa TSO	http://www.sutso.org.tr/
53-Demirci TSO	http://www.demircitso.org.tr	144-Şefaathı TSO	http://www.sefaatlitso.tobb.org.tr/
54-Devrek TSO	http://www.devrektso.tobb.org.tr/	145-Seydişehir TSO	http://www.seydisehirto.org.tr/
55-Dinar TSO	http://www.dinartso.org.tr	146-Siirt TSO	http://www.siirttso.org.tr
56-Diyarbakır TSO	http://www.dtso.org.tr	147-Silifke TSO	http://www.sitso.org.tr/
57-Doğubayazıt TSO	http://www.dogubayazittso.tobb.org.tr	148-Simav TSO	http://www.simavtso.org.tr/
58-Dörtöy TSO	http://www.dortoytso.org.tr	149-Sinop TSO	http://www.sinoptso.tobb.org.tr/
59-Düzce TSO	http://www.duzcetso.org.tr/	150-Sivas TSO	http://www.sivastso.org/
60-Edirne TSO	http://www.etso.org.tr/	151-Siverek TSO	http://www.siverektso.org.tr
61-Elazığ TSO	http://www.elazigtso.org.tr/	152-Soma TSO	http://www.somatso.org.tr/
62-Elbistan TSO	http://www.elbistantso.org.tr	153-Sorgun TSO	http://www.sorguntso.org.tr/
63-Emirdağ TSO	http://www.emirdagtso.org.tr	154-Suluova TSO	http://www.suluovatso.org.tr/
64-Erbaa TSO	http://www.erbaatso.org.tr/	155-Sungurlu TSO	http://www.sungurlutso.org.tr
65-Erciş TSO	http://www.ercistso.tobb.org.tr/	156-Şırnak TSO	http://www.sirnaktso.org.tr
66-Erdemli TSO	http://www.erdemlitso.org.tr	157-Tarsus TSO	http://www.tarsustso.org.tr
67-Ereğli(Konya) TSO	http://www.ertso.org.tr/	158-Taskopru TSO	http://taskoprutso.tobb.org.tr/
68-Ereğli/Kdz. TSO	http://www.ereglitso.org.tr	159-Tatvan TSO	http://www.tatso.org.tr/
69-Erzin TSO	http://www.erzintso.org.tr/	160-Tavşanlı TSO	http://www.tavsanlitso.org.tr/
70-Erzincan TSO	http://www.erzincantso.org.tr	161-Tekirdağ TSO	http://www.tekirdagtso.org.tr/
71-Erzurum TSO	http://erzurumtso.tobb.org.tr/	162-Terme TSO	http://termetso.org.tr/
72-Fatsa TSO	http://fatsatso.tobb.org.tr/	163-Tokat TSO	http://www.tokatso.org.tr/
73-Fethiye TSO	http://www.fto.org.tr/	164-Tosya TSO	http://www.tosyatso.org.tr/
74-Gediz TSO	http://gediztso.tobb.org.tr/	165-Trabzon TSO	http://www.ttso.org.tr/
75-Gelibolu TSO	http://www.gelibolutso.org.tr	166-Tunceli TSO	http://www.tuncelitso.org.tr/
76-Gemlik TSO	http://www.gtso.org.tr/	167-Turgutlu TSO	http://www.tutso.org.tr/
76-Gerede TSO	http://geredetso.tobb.org.tr/	168-Turhal TSO	http://www.turhaltso.org.tr/
78-Giresun TSO	http://www.giresuntso.org.tr/	169-ünye TSO	http://www.unyetso.org.tr/
79-Gördes TSO	http://gordestso.org.tr/	170-Ürgüp TSO	http://urguptso.org.tr/
80-Gümüşhacıköy TSO	http://www.gumushacikoytso.org.tr/	171-Uşak TSO	http://usaktso.org.tr/
81-Gümüşhane TSO	http://gumushanetso.tobb.org.tr/	172-Uzunkopru TSO	http://www.uzunkoprutso.tobb.org.tr/
82-Hakkari TSO	http://www.hatso.org.tr	173-Van TSO	http://www.vatso.org.tr/
83-Havza TSO	http://www.havzato.tobb.org.tr/	174-Vezirköprü TSO	http://www.vezirkoprutso.org.tr/
84-Hayrabolu TSO	http://www.hayrabolutso.org.tr/	175-Yalova TSO	http://www.ytso.org.tr/
85-Hopa TSO	http://www.hopatso.org.tr	176-Yalvaç TSO	http://www.yalvactso.org.tr/
86-Iğdır TSO	http://www.igdiritso.org.tr	177-Yenişehir TSO	http://yenisehirtso.org.tr/
87-İnebolu TSO	http://www.inebolutso.org.tr	178-Yerköy TSO	http://yerkoitso.org/
88-İnegöl TSO	http://www.itso.org.tr/	179-Yozgat TSO	http://www.yozgattso.org.tr
89-İskenderun TSO	http://www.iskenderuntso.org.tr/	180-Yuksekoa TSO	http://www.yuksekovatso.org.tr/

Şengel, S. (2017). Ticaret Odalarının web sitesi aracılığıyla kamuyu aydınlatmaları üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(2), 644-656.

90-Isparta TSO	http://www.itso.org/	181-Zile TSO	http://www.ziletso.org.tr/
91--Iznik TSO	http://www.izniktso.org.tr/	182-Zonguldak TSO	http://www.ztso.org.tr/
TİCARET ODALARI			
1-Acıpayam Ticaret Odası	http://www.acipayamticaretodasi.org/	29-Gonen Ticaret Odası	http://www.gonento.tobb.org.tr/
2-Adana Ticaret Odası	http://www.adana-to.org.tr	30-Haymana Ticaret Odası	-----
3-Aliğa Ticaret Odası	http://www.alto.org.tr/	31-İlgın Ticaret Odası	http://www.ilginto.org.tr/
4-Ankara Ticaret Odası	http://www.atonet.org.tr/	32-İslahiye Ticaret Odası	http://www.islahiyeto.org.tr/
5-Aydın Ticaret Odası	http://www.ayto.org.tr/	33-İstanbul Ticaret Odası	http://www.ito.org.tr/wps/portal
6-Ayvalık Ticaret Odası	http://www.ayvalikto.org.tr/tr/	34-İzmir Ticaret Odası	http://www.izto.org.tr/tr/
7-Babadağ Ticaret Odası	-----	35-Kadiri Ticaret Odası	http://www.kadirlito.tobb.org.tr
8-Balıkesir Ticaret Odası	http://www.bato.org.tr/	36-Kayseri Ticaret Odası	http://www.kayserito.org.tr/
9-Bandırma Ticaret Odası	http://www.bandirmato.org.tr	37-Kocaeli Ticaret Odası	http://www.koto.org.tr/
10-Bayındır Ticaret Odası	http://www.bayindirto.tobb.org.tr	38-Konya Ticaret Odası	http://www.kto.org.tr/
11-Bergama Ticaret Odası	http://www.bereto.org.tr/	39-Kozan Ticaret Odası	http://kozanto.org/kto/
12-Beypazarı Ticaret Odası	http://beypazarito.org.tr	40-Körfez Ticaret Odası	http://www.korfezto.org.tr
13-Beyşehir Ticaret Odası	http://www.beysehirto.org.tr/	41-Kuşadası Ticaret Odası	http://www.kuto.org.tr/
14-Bodrum Ticaret Odası	http://www.bodto.org.tr/	42-Marmaris Ticaret Odası	http://www.mto.org.tr/
15-Buldan Ticaret Odası	http://www.buldanticaretodasi.org.tr/	43-Menemen Ticaret Odası	http://www.memento.tobb.org.tr
16-Bünyan Ticaret Odası	http://www.bunyanto.org.tr	44-Nazilli Ticaret Odası	http://www.naztic.org.tr/
17-Burhaniye Ticaret Odası	http://www.burhaniyeto.org.tr/	45-Nizip Ticaret Odası	http://www.nto.org.tr/
18-Ceyhan Ticaret Odası	http://www.ceyhanto.org.tr/	46-Ödemiş Ticaret Odası	http://www.odemisto.org.tr/
19-Çumra Ticaret Odası	http://www.cumrato.org.tr/	47-Polatlı Ticaret Odası	http://www.pto.org.tr/
20-Denizli Ticaret Odası	http://www.dto.org.tr/	48-Sarayköy Ticaret Odası	http://www.saraykoyticaretodasi.org.tr/
21-Devei Ticaret Odası	http://www.develito.org.tr	49-Selçuk Ticaret Odası	http://www.selcukticaretodasi.org.tr
22-Didim Ticaret Odası	http://www.didimto.org.tr/	50-Şereflikoçhisar Ticaret Odası	http://www.sereflikochisarto.org.tr/
23-Doğanhisar Ticaret Odası	http://www.doganhisarto.org.tr/	51-Söke Ticaret Odası	http://www.sto.org.tr/
24-Edremit Ticaret Odası	http://www.edremitto.org.tr/tr/	52-Susurluk Ticaret Odası	http://www.susurlukto.org.tr/tr/
25-Erdek Ticaret Odası	http://www.erdekto.tobb.org.tr/index.htm	53-Tavas Ticaret Odası	http://www.tavasto.org.tr/
26-Eskişehir Ticaret Odası	http://www.etonet.org.tr/	54-Tire Ticaret Odası	http://www.tireto.org.tr/tr/
27-Gaziantep Ticaret Odası	http://www.gto.org.tr	55-Torbalı Ticaret Odası	http://www.torbalito.tobb.org.tr/
28-Gebze Ticaret Odası	http://gebzeto.org.tr/	56-Yahyalı Ticaret Odası	http://yahyalito.org.tr/
SANAYİ ODALARI			
1-Adana Sanayi Odası	http://www.adaso.org.tr	7-Eskişehir Sanayi Odası	http://www.eso.org.tr/
2-Ankara Sanayi Odası	http://www.aso.org.tr	8-Gaziantep Sanayi Odası	http://www.gso.org.tr/
3-Aydın Sanayi Odası	http://www.ayso.org.tr/	9-İstanbul Sanayi Odası	http://www.iso.org.tr/
4-Balıkesir Sanayi Odası	http://www.bso.org.tr/	10-Kayseri Sanayi Odası	http://www.kayso.org.tr/
5-Denizli Sanayi Odası	http://www.dso.org.tr/	11-Kocaeli Sanayi Odası	http://www.kosano.org.tr/
6-Ege Bölgesi Sanayi Odası	http://www.ebso.org.tr/	12-Konya Sanayi Odası	http://www.kso.org.tr/
DENİZ TİCARET ODALARI			
İMEAK Deniz Ticaret Odası (7 Şube)	http://www.denizticaretodasi.org.tr/	Mersin Deniz Ticaret Odası	http://mdto.org.tr/

4. Araştırma bulguları

Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları, Deniz Ticaret Odaları, mali raporlar, (bilanço ve gelir tablosu), faaliyet raporu, stratejik plan, eğitim ve yayın başlıkları altında incelenmiştir. Muhasebe temel mali tablolar olarak bilanço ve gelir tablosu ifade edilmektedir.

Ancak web siteleri incelendiğinde bazı odaların gelir- gider tabloları, mizan yayınladıkları görülmüştür. Bu nedenle incelemeye ayrı bir başlık olarak mizanda eklenmiştir. Araştırmada yüzde analizi yapılmıştır.

4.1. Ticaret ve Sanayi Odaları mali bilgileri

Ticaret ve Sanayi Odaları web siteleri oda mali bilgileri sunumu açısından incelenmiştir. Ticaret ve Sanayi Odaları web siteleri incelendiğinde (182 oda) Tablo-2’de görüldüğü gibi odaların sadece 1 tanesi (%0.55) bilanço, 5 oda gelir-gider tablosu (% 2.74) ve 2 oda mizan (%1.10) yayınlamıştır. Diğer odalar bilanço, gelir tablosu bilgilerini web sitelerinde yayınlamadığı görülmüştür. Diğer bir deyişle odaların yaklaşık % 98 oda mali bilgileri konusunda kamuya yeterli bilgi sunmamıştır.

Tablo 2. Ticaret ve Sanayi Odaları mali bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	182	1	0.55	181	99.45
Gelir-Gider Tablosu	182	5	2.74	177	97.26
Mizan	182	2	1.10	181	98.90

4.2. Ticaret Odaları mali bilgileri

Ticaret Odaları web siteleri oda mali bilgi sunumu açısından incelendiğinde Tablo 3’te görüldüğü gibi odaların web sitelerinin çoğunluğunda oda mali bilgilerine yer verilmemiştir. 56 ticaret odasından sadece 2 oda bilanço ve gelir tablosunu, bir oda mizanı web sitesinde yayınlamıştır Diğer odalar bilanço, gelir tablosu ve mizan bilgilerine web sitesinde yer vermemiştir.

Tablo 3. Ticaret Odaları mali bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	56	2	3.57	54	96.43
Gelir Tablosu	56	2	3.57	54	96.43
Mizan	56	1	0.02	55	99.98

4.3. Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları mali bilgileri

Sanayi 12 (oda) ile Deniz Ticaret Odaları (2 oda) web siteleri oda mali bilgi sunumu açısından incelendiğinde Tablo 4’te görüldüğü gibi sadece 3 oda (%21.42) gelir –gider tablosuna yer vermişken diğer odaların tümü, web sitelerinde bilanço, gelir-gider tablosu ve mizan bilgilerine yer vermemiştir.

Tablo 4. Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları mali bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Bilanço	14	-	-	14	100
Gelir –Gider Tablosu	14	3	21.42	11	78.58
Mizan	14	-	-	14	100

4.4 Ticaret ve Sanayi Odaları faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgileri

Ticaret ve Sanayi Odaları web siteleri, Faaliyet Raporu, Stratejik Plan ve Mali Politika Bilgileri sunumu açısından incelendiğinde Tablo 5'te görüldüğü gibi odaların yaklaşık % 42'si faaliyet raporu (75 oda) ve stratejik (77 oda) planlarını kamuoyuna sunmuştur. Geriye kalan % 58 oda faaliyet raporu ve stratejik planını kamuoyuna sunmamıştır. Diğer yandan mali politika bilgilerini yaklaşık (38 oda) %20'si web sitesinde kamuoyuna sunarken geri kalan % 80 bu bilgiyi paylaşmamıştır.

Tablo 5. Ticaret ve Sanayi Odaları faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Faaliyet Raporu	182	75	41.20	107	58.80
Stratejik Plan	182	77	42.30	105	57.70
Mali Politika	182	38	20.87	143	79.13

4.5. Ticaret Odaları faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgileri

Ticaret Odaları web siteleri, Faaliyet Raporu, Stratejik Plan ve Mali Politika Bilgileri sunumu açısından incelendiğinde Tablo 6'da görüldüğü gibi odaların % 44.64 (25 oda) faaliyet raporunu, % 57.14 (32 oda) stratejik planını, % 53.57 (30 oda) mali politikasını yayınlamıştır. Diğer odalar faaliyet raporu (31 oda % 55.36), stratejik plan (24 oda, % 42.86) ve mali politika (26 oda % 46.43) bilgilerine web sitelerinde yer vermemiştir.

Tablo 6. Ticaret Odaları faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Faaliyet Raporu	56	25	44.64	31	55.36
Stratejik Plan	56	32	57.14	24	42.86
Mali Politika	56	30	53.57	26	46.43

4.6. Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgileri

Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları web siteleri, Faaliyet Raporu, Stratejik Plan ve Mali Politika Bilgileri sunumu açısından incelendiğinde Tablo 7'de görüldüğü gibi odaların tamamı faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgilerine web sitelerinde yer vermiştir.

Tablo 7. Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları faaliyet raporu, stratejik plan ve mali politika bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Faaliyet Raporu	14	14	100	-	-
Stratejik Plan	14	14	100	-	-
Mali Politika	14	14	100	-	-

4.7 Ticaret ve Sanayi Odaları eğitim ve yayın bilgileri

Ticaret ve Sanayi Odaları web siteleri, eğitim ve yayın bilgileri sunumu açısından incelendiğinde Tablo 8’de görüldüğü gibi odaların %27.47 (50 oda) eğitim bilgisine, % 36.26 (66 oda) yayın bilgilerine yer vermiştir. Odaların önemli bir kısmı eğitim ve yayın bilgilerine yer vermemiştir.

Tablo 8. Ticaret ve Sanayi Odaları eğitim ve yayın bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Eğitim	182	50	27.47	132	72.53
Yayın	182	66	36.26	116	63.74

4.8 Ticaret Odaları eğitim ve yayın bilgileri

Ticaret Odaları web siteleri, eğitim ve yayın bilgileri sunumu açısından incelendiğinde Tablo 9’da görüldüğü gibi odaların yarısı eğitim ve yayın bilgilerine yer verirken diğer yarısını web sitelerinde bu bilgilere yer vermemiştir.

Tablo 9. Ticaret Odaları eğitim ve yayın bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Eğitim	56	29	51.78	27	48.22
Yayın	56	28	50.00	28	50.00

4.9. Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları eğitim ve yayın bilgileri

Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları web siteleri, eğitim ve yayın bilgileri sunumu açısından incelendiğinde Tablo 10’da görüldüğü gibi odaların % 71.42 (10 oda) eğitim bilgisine, % 78.57 (11 oda) yayın bilgisine yer vermiş olup diğer odalar bu bilgilere yer vermemiştir.

Tablo 10. Sanayi ile Deniz Ticaret Odaları eğitim ve yayın bilgileri

Değişkenler	Toplam Frekans	Var		Yok	
		Frekans	%	Frekans	%
Eğitim	14	10	71.42	4	28.58
Yayın	14	11	78.57	3	21.43

5. Sonuç

Türkiye’de 182 Sanayi ve Ticaret Odası ile 56 Ticaret odası bulunmaktadır. Ayrıca 12 sanayi odası ve 2 Deniz Ticaret Odası vardır. Odalar kamu kurumu niteliğinde meslek odaları niteliğindedir. Odaların web siteleri, kamuyu aydınlatma açısından incelenmiştir. İncelemede kriter olarak bilanço ve gelir tablosu, faaliyet raporu, stratejik plan, eğitim ve yayınlar ele alınmıştır. Kamuyu aydınlatma açısından bu kriterlere göre odaların web sitelerinde mali bilgilere yeterli düzeyde yer vermedikleri, çok az düzeyde odanın mali bilgileri paylaştığı görülmektedir. Bazı odaların gelir - gider tablosu yayınladıkları, bazı odaların ise mizanı yayınladıkları görülmektedir.

Şengel, S. (2017). Ticaret Odalarının web sitesi aracılığıyla kamuyu aydınlatmaları üzerine bir araştırma. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, 3(2), 644-656.

Diğer yandan odaların stratejik plan, faaliyet raporu ve mali politik bakımından web siteleri incelendiğinde ticaret ve sanayi odaları, ticaret odalarının yaklaşık yarısının, sanayi odaları ile deniz ticaret odalarının ise tamamının bu bilgileri web sitesinde kamuoyu ile paylaştığı görülmektedir.

Oda web siteleri eğitim ve yayın açısından incelendiğinde ise ticaret odalarının yaklaşık yarısı eğitim ve yayın konusunda bilgilere web sitelerinde yer vermektedir. Sanayi odaları ile deniz ticaret odaları ise eğitim ve yayın konusunda yaklaşık % 75 oranında web sitelerinde bilgiye yer vermektedirler.

Odaların web sitelerini daha etkin ve erimli kullanma olanakları bulunmaktadır. Burada oda üyelerine ve kamuoyuna oda faaliyetleri hakkında daha fazla bilgi sunmaları olanaklıdır. Ancak bu olanaktan tam olarak yararlandıklarını söylemek güçtür. Sadece sanayi odaları ile deniz ticaret odalarının tamamı stratejik plan ve faaliyet raporlarını web sitesi aracılığıyla kamuoyu ile paylaşmıştır.

Odaların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu ve aynı zamanda ekonomik yaşamda önemli bir rolü olan kuruluşlar olarak web sitelerinden daha etkin ve verimli bir şekilde yararlanmalarında, kamuoyunu bilgilendirmelerinde yarar vardır.

Kaynakça

- Aksoy, M (2006). 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi Ve Kontrol Kanunu'na Göre Kamu Kaynağının Elde Edilmesinde Görevli Ve Yetkili Olanların Hesap Verme Sorumluluğu, *Yaklaşım Dergisi*, Sayı: 164, Ağustos.
- Erdoğan, İ. (2007). İtibar, Kamu Mali Yönetiminde Malı Saydamlık Ve 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Çerçevesinde Değerlendirilmesi, *Bütçe Dünyası* Sayı 24, www.debud.org/Html/dergi/24/itibar.pdf 12.04.2009
- Eroğlu, C.A. (2003). *Kurumsal Yönetim İlkeleri Çerçevesinde Kamunun Aydınlatılması*, Sermaye Piyasası Kurulu, Yeterlik Etüdü, Ankara
- Gökçe, O. (1995). *İçerik Çözümlemesi*, Selçuk Üniversitesi Yayınları, Konya, s.24
- Kepekçi, (1983). *Celal, Sermaye Piyasasının Gelişmesinde Muhasebenin Rolü*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Y. No:6, İ.İ.B.F yayınları Y.No:2, Eskişehir
- Tetik, N. & Demirel, B. (2002). ....., *Yaklaşım Dergisi*, Ekim, Sayı 118, 2002
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda
- 5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu Tasarısının Genel Gereçekleri
- www.inet-tr.org.tr/inetconf9/sunum/35.ppt E.T 2.11.2016

Extended abstract in English

Technological developments and especially the developments in the information technology in the recent years lead to important changes in the human and community lives. The developments in information technology made access to information no longer a problem and ensured rapid spreading and conveying of the information. The media that makes it possible for the information to spread and to be conveyed in the fastest sort of way today is internet environment and especially the websites.

The concept of enlightening the public inheres to explain a situation or inform about a situation, event or activity. Moreover, rendering account lies at the bottom of management phenomenon and it is the major obligation of any person, institution or organizational unit managing the resources. Appearance of the obligation of being accountable to public in public administration is regarded as inevitable in democracies. Because public's right to inquire about the performance of the tasks commended to public administrations and obtainment and usage of public resources and to call them to account is an authorization which is immanent in democracies. The expression of "the public shall be informed on time in order to make the auditing possible with regard to obtainment and usage of public resources of any nature" is stated under the title of Financial Transparency (Article 7) in the Public Finance Management and Control Law no. 5018. Moreover, it is stated that "They who are entrusted with and given the authority for the obtainment and usage of public resources of any nature effectively, economically, efficiently and legally are responsible for obtaining, using, accounting, reporting and taking due precautions to prevent them being misused and they are obliged to answer to competent authorities" under the title of Accountability (Article 8) of the same law. Within this scope it is also stated that "it is set forth to consider the people who are commissioned and authorized responsible to render the obtainment, usage, accounting and reporting of the public resources possible in an effective, economic and efficient way and to prevent them being misused and to answer to competent authorities within the scope of the provisions of this law". On the other hand, Article 49 of the same law regarding the accounting system states that "The Accounting System shall be established and carried out to form a basis to make it possible for the decision, control and accountability processes be effective and to compile financial reports and to prepare the final account.

In this context, it is expected for the chambers of commerce which are defined as public professional organizations to enlighten the public with respect to their financial information. Chambers of commerce are public trade organizations established to provide the business activities of their members to be conducted in an order and to perform the services stated in the law. Traders and industrialists registered to trade registry are obliged to be affiliated with the chambers. The members should pay the registry fee and yearly contribution to the chamber. Chambers are an important actor of business life and using a serious amount of resources when performing this task is a point in question. Due precautions were taken to enlighten the public with regard to private and public sectors on a legal basis today. One of the medias for the directors of professional organizations to share information with the public regarding their financial status and reports as well as their activity reports, strategic plans and opinions on training, publications etc. is the websites which convey information uninterruptedly and enable them to communicate economically and effectively.

Being an important media today, the websites provide an opportunity for the institutions and organizations with their features such as easy access, low cost, uninterrupted availability etc. The

performance level of institutions to serve their members have increased due to the websites. The number of websites belonging to public institutions to inform the public and informative websites of professional organizations and chambers spikes up. In this context, professional chambers are providing information via their websites. These sites made by chambers serve as informational sites.

The aim of the research is to provide information regarding how Chambers of Commerce inform the members of the chamber, other relevant people and institutions and the public via their websites. This research was made by marking the necessary information on an assessment form developed by visiting websites.

There are 182 Chambers of Industry and Commerce and 56 Chambers of Commerce in Turkey. There are also 12 Chambers of Industry and 2 Chambers of Shipping. Chambers are professional organizations with public institution status. Websites of the chambers are examined from the point of view of their ability to enlighten the public. The criteria used in the research are balance sheets and income statements, activity reports, strategic plan, trainings and publications. It is observed that the chambers don't give sufficient place to financial information on their websites to enlighten the public with respect to the criteria and only a limited number of chambers share the financial information of the chamber. While some chambers post their profit and loss account statements, some others post their trial balance only.

On the other hand, when the websites are examined in terms of their strategic plans, activity reports and financial policies, it is observed that almost half of the chambers of industry and commerce and chambers of commerce and all of the chambers of industry and chambers of shipping share this information with public on their websites.

When the websites of chambers are examined in terms of training and publications, it is observed that almost half of the chambers of commerce post information regarding training and publications on their websites. Approximately 75% of the chambers of industry and chambers of shipping share information regarding training and publications on their websites.

There are possibilities for the chambers to use their websites more effectively and efficiently. It is possible for them to provide more information about the activities of the chamber to their members and to the public. But it is rather hard to say that they entirely benefit from this possibility. Only all the chambers of industry and shipping shared their strategic plans and activity reports with public via their websites.

It would be beneficial for the chambers which are professional organizations with public institution status having an important role in economic life to more effectively and efficiently benefit from their websites and inform the public.